

levæsenets Vedkommende, i Communalbestyrelsen, for at føre det fornødne Tilsyn, men, da jeg antager, at en ny Skolelov vil foreskrive, at det locale Tilsyn skal udføres af Communalbestyrelsen, som dertil vælger en sagkyndig Mand, saa vil denne i de fleste Tilfælde, hvor Præsten har Interesse for Skolevæsenet, og har Erfaring deri, og Forstand derpaa, vælge ham som sagkyndigt Medlem til, paa Communalbestyrelsens Vegne, at føre Tilsyn med Skolevæsenet. Hvor det ikke er Tilfældet, hvor Præsten mangler disse Egenskaber, hvor Communalbestyrelsen troer, at en anden Mand vil virke mere gavnligt og være mere passende, vilde det være uheldigt, at Communalbestyrelsen ikke skulde have Frihed og Ret til at gjøre et saadant bedre Valg (Hør!). Af foransførte Grund kan jeg naturligvis heller ikke samstemme i Forslaget om Provstens Deeltagelse i Amtsrådet. For det Første kan jeg ikke indsee, hvad det er for geistlige Sager, der skulde afgjøres i Amtsrådet efter dets nuværende Bessaffenhed, og derfor forekommer det mig heller ikke, at der er grundet Anledning til at forlange en Provsts Nærværelse. Siger man, det er med Hensyn til Overbestyrelsen af Skolevæsenet, der, som man ventet, vil blive henlagt under Amtsrådet, formener jeg, at, naar dette Tidspunkt kommer, vil det let ved Regjerings-Foranstaltninger blive sat istand til at faae den fornødne sagkyndige Understøttelse i denne Retning. Desuden kan jeg ikke tænke mig, som Sagerne nu staae, Andet, end at i de fleste Tilfælde vil et eller flere geistlige Medlemmer blive valgte, og i saa Fald finder jeg det overflødig, endda at tilfalde Provsten eller et andet geistligt Medlem. Dersom man imidlertid for nærværende Tid anseer det for nødvendigt at stikke sig et geistligt Medlem i Amtsrådet, da mener jeg, at man bør udvide Valgretten, saa den kommer til at gjælde alle Geistlige i Amtet, at ikke blot Provster kunde vælges, men ogsaa andre Geistlige, som besaantes dertil vel stikede (Hør!).

De Bemærkninger, jeg kunde have at fremsætte med Hensyn til den Valgcensur, her er foreslaaet, og overhovedet til alle Valgbetingelser, som forekomme i Loven, skal jeg opsætte indtil et senere Stadium, for at see, om ikke

de forskellige yttrede Anskuelser kunde nærme sig til hinanden, saa man kunde blive enig om et bestemt Forslag i den Henseende.

Ordføreren: Ja, jeg troer rigtignok, at det vil være paa Tiden, at jeg faaer Dødet, dersom det skal lykkes mig i nogen Maade at kunne i Hufommelsen bevare, samt og imødegaae Noget af det Meget, som nu fra meget forskellige Sider er blevet gjort gjældende, ikke blot mod Udskætt, men ogsaa mod Udvalgets Forslag, som det foreligger Thinget. Det er imidlertid langt fra, at jeg er tilfunds at bevare Alt, hvad i saa Henseende er gjort gjældende mod os, som sagt, fra meget forskellige Sider. Selv om jeg havde Gvne dertil, vilde jeg det ikke, fordi jeg troer, at kun Saameget deraf, som er i nogen egentlig nær Sammenhæng med de levende Grundsatninger, hører herhen paa dette Sagens Standpunkt, og fordi det idetmindste forekommer mig, at adskillige af de Enkeltheder, der ere berørte, vil det ikke lykkes mig at berøre saaledes, at de kunne komme i nær Sammenhæng med de øverste og principielle Spørgsmaal. Disse øverste Spørgsmaal er det saaledes, jeg skal henholde mig til og ubede mig Thingets Opmærksomhed for. Men først maa jeg endnu bede, at man ikke ved denne Leilighed vil glemme, hvad forøvrigt Enhver, der har været Medlem af Thinget i nogen Tid, ved mange Leiligheder vil have faaet tilstrækkelige Prøver paa og Overbeviisning om, at det nemlig er en mindre fordeelagtig Stilling, man har med det Positive end med det Negative, saa den, der opstiller og forsvaret bestemte Forslag, selv om han nok saa omhyggeligt imødegaaer, hvad der indvendes, kommer altid i en sammenligningsvis mindre heldig Stilling end den Angribende, men at det gjerne forandrer sig mærkeligen, naar man er kommen til Sagens anden og tredie Behandling, naar den offensive Bevægelse fra de andre Sider af forandrer sig til Forsvar for bestemte formulerede Forslag, som man saa fra sin Side ligeledes kan holde fast paa og i lignende Maade kan gjøre sine Indvendinger imod.

Det er af en æret Rigsdagsmand og min Ven, den 7de Landstingsmand for 6te Kred (Mau), om jeg ikke tager feil, igaar meget